

**Національний комітет України з теоретичної і прикладної
механіки**

ПРОТОКОЛ

засідання Загальних зборів членів Національного комітету України
з теоретичної і прикладної механіки

м. Київ, вул. Володимирська, 55

12 вересня 2023 року

Присутні: члени Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки.

Відкриваючи засідання Загальних зборів членів Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки (далі – Національний комітет), вчений секретар Національного комітету Я.Я. Руцицький повідомив, що на сьогодні до складу Національного комітету входять 148 членів. Враховуючи воєнний стан в Україні, керівництвом Національного комітету було прийнято рішення про проведення засідання Загальних зборів членів Національного комітету (далі – Загальних зборів) у змішаному режимі – очно у приміщенні Великого конференц-залу НАН України та в онлайн-режимі з використанням системи ZOOM. Крім того, частина членів Національного комітету, які не змогли взяти безпосередню участь у засіданні, уповноважили своїх колег – членів Національного комітету з відповідних базових наукових установ та закладів вищої освіти, які беруть участь у засіданні Загальних зборів в очному режимі, представляти їх на засіданні Загальних зборів. Відповідно до параграфу 3 Статуту Національного комітету Загальні збори мають право приймати рішення за умови присутності більшості членів Національного комітету.

Я.Я. Руцицький повідомив, що, беручи до уваги наведену вище інформацію, Загальні збори мають необхідний кворум учасників для прийняття рішень.

1. Слухали: Про обрання головуючого на засіданні Загальних зборів членів Національного комітету.

Виступили: Член Національного комітету В.М. Назаренко запропонував, враховуючи відсутність на сьогоднішньому засіданні Загальних зборів за станом здоров'я голови Національного комітету О.М. Гузя, обрати головуючим на

засіданні Загальних зборів вченого секретаря Національного комітету Я.Я. Рушицького.

Ухвалили: Обрати головуючим на засіданні Загальних зборів вченого секретаря Національного комітету Я.Я. Рушицького.

2. Слухали: Про порядок денний засідання Загальних зборів.

Ухвалили: Затвердити такий порядок денний засідання Загальних зборів:

1. Звіт голови Національного комітету про роботу комітету з часу проведення попереднього засідання Загальних зборів членів Національного комітету.

2. Обговорення звіту і прийняття ухвали з оцінкою роботи Національного комітету.

3. Вибори нових членів Національного комітету.

4. Обрання голови Національного комітету.

5. Обрання заступників голови Національного комітету.

6. Обрання вченого секретаря Національного комітету.

7. Обрання нового складу Президії Національного комітету.

8. Різне.

3. Слухали: Вітальне слово віце-президента НАН України академіка НАН України В.Л. Богданова до Загальних зборів членів Національного комітету.

В.Л. Богданов від імені керівництва Національної академії наук України і особисто її президента А.Г. Загороднього привітав присутніх з проведенням Загальних зборів Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки.

Національний комітет був утворений 30 років тому відповідно до рішення Президії НАН України на його установчих зборах і був однією з перших галузевих громадських наукових організацій нашої країни. Комітет об'єднує на виборчих засадах провідних вітчизняних учених в галузі механіки, що працюють в академічних та галузевих наукових установах, університетах, науково-виробничих підприємствах України, і має своєю метою всебічне сприяння розвитку механіки та суміжних наук. До важливих завдань комітету відносяться участь у координації досліджень в галузі механіки, що проводяться в наукових установах різних відомств, організація і проведення наукових форумів, розвиток зав'язків із зарубіжними колегами.

В.Л. Богданов зазначив, що за ці роки Національним комітетом зроблено чимало, він сформувався як авторитетна громадська наукова організація і в цьому є велика заслуга його багаторічного голови академіка НАН України О.М. Гузя.

В.Л. Богданов підкреслив, що зараз наша країна переживає непрості воєнні часи. І тому першочерговим завданням вчених-механіків, як і інших науковців, має бути максимально корисними народу і державі та робити все можливе для сприяння нашій перемозі. В Академії здійснюються заходи з переорієнтації прикладних досліджень на вирішення завдань підвищення обороноздатності та післявоєнної відбудови країни. У минулому році був проведений новий конкурс за бюджетною програмою 6541230 «Підтримка пріоритетних напрямів досліджень», тематика якого враховувала саме такі потреби. В червні цього року пройшла виставка-презентація оборонних розробок наших установ, в тому числі Відділення механіки, і Міністерство оборони та Генеральний штаб Збройних Сил України висловили зацікавленість у практичній реалізації багатьох з них. Докладаються зусилля для розвитку співпраці з крупними науково-виробничими підприємствами. Продовжується реалізація угод з такими підприємствами, як ДП «Антонов», КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля, Запорізьким машинобудівним КБ «Івченко-Прогрес», АТ «Енергетичні машини» (колишній «Турбоатом»). Найближчим часом будуть підписані нові угоди з НАЕК «Енергоатом» та АТ «Мотор – Січ», чільну роль в реалізації яких відіграватимуть також наші установи в галузі механіки. Але тут є ще чимало невикористаних можливостей. Наприклад, Національний комітет, на наш погляд, міг би розвивати активніше співробітництво з об'єднаннями підприємців та промисловців України, Федерацією роботодавців та іншими структурами виробників та бізнесу.

Важливим завданням Національного комітету є розвиток міжнародної співпраці в галузі механіки та представництво нашої країни в Міжнародному союзі з теоретичної та прикладної механіки. Зараз, знову ж таки в умовах російської воєнної агресії, ця діяльність має набути певних нових рис. Ми маємо добиватися призупинення участі російських науковців, які у своїй більшості не засудили цю агресію або навіть підтримують її, в усіх міжнародних наукових заходах і організаціях. З іншого боку, зараз наші науковці особливо потребують матеріальної і моральної підтримки з боку своїх зарубіжних колег і доцільно було б доносити такі «меседжі», в тому числі через участь в заходах IUTAM.

В.Л. Богданов наголосив на ще одній вкрай важливій проблемі, а саме, проблемі кадрового забезпечення науки. Чисельність науковців, аспірантів та докторантів, насамперед, у вітчизняних наукових установах природничого та технічного профілю, катастрофічно падає з року в рік. І тут виною є не лише

вкрай низьке фінансове і матеріально-технічне забезпечення досліджень, хоча це питання і є ключовим. Падають кількісні і якісні показники підготовки кадрів, в тому числі механіків, в наших закладах вищої освіти. Так, за наявною інформацією, незважаючи на збільшення загалом набору до вузів в цьому році, чисельність тих випускників шкіл, хто побажав навчатися на механіко-математичних та фізико-математичних факультетах університетів, суттєво впала. В причинах цього треба терміново розбиратися і вживати відповідних заходів. Але, очевидно, тут свою негативну роль відіграють часто недолугі спроби реформувати освітянську галузь шляхом скорочення годин, що відводяться на вивчення математики і фізики в школі, перегляду спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців у вишах, знову ж таки, на шкоду природничим та технічним спеціальностям. Варто звернути увагу і на суттєве зменшення останніми роками масштабів залучення для читання лекцій в університетах провідних науковців з академічних інститутів.

Тому Національному комітету варто подумати й над посиленням своєї науково-просвітницької діяльності, роботи із залучення здібної молоді до занять науковою діяльністю в галузі механіки, і головне, у відстоюванні інтересів механіки як спеціальності, по якій має вестись належна підготовка кадрів у вищих навчальних закладах.

На завершення свого виступу В.Л. Богданов побажав всім учасникам Загальних зборів успішної роботи, обрання достойних нових членів Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки та його Президії. Було також висловлено побажання, щоб комітет і надалі розвивався як авторитетна громадська наукова організація, що дійсно об'єднує спільноту вчених-механіків України задля розвитку цієї вкрай важливої для нашої країни наукової галузі.

4. Слухали: Звіт голови Національного комітету про роботу комітету з часу проведення попереднього засідання Загальних зборів членів Національного комітету.

Звіт голови Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки О.М. Гузя оприлюднив перед учасниками засідання Загальних зборів головуєчий на засіданні вчений секретар Національного комітету Я.Я. Рушицький. (Текст звіту наведено у додатку 1 до цього протоколу.)

5. Слухали: Обговорення звіту і прийняття ухвали з оцінкою роботи Національного комітету.

Виступили: В.Т. Грінченко, В.М. Назаренко, В.Л. Богданов, А.Ф. Булат, Я.О. Жук, Р.М. Кушнір, Г.Т. Сулим.

Ухвалили: Схвалити звіт голови Національного комітету про роботу комітету з часу проведення попереднього засідання Загальних зборів і визнати цю роботу задовільною.

6. Слухали: Про вибори нових членів Національного комітету.

Виступили: Я.Я. Руцицький проінформував учасників засідання Загальних зборів про заяви та рекомендації щодо обрання нових членів Національного комітету, надіслані до Президії Національного комітету.

У виступах В.М. Назаренка, А.Ф. Булата, Г.Т. Сулима було висловлено підтримку кандидатам, яких було рекомендовано до обрання до складу Національного комітету.

Ухвалили: Обрати до складу Національного комітету нових членів, які були рекомендовані до обрання чинними членами комітету, згідно з додатком 2 до цього протоколу.

7. Слухали: Про обрання голови Національного комітету.

Виступили: Я.Я. Руцицький, В.М. Назаренко, Р.М. Кушнір, А.Ф. Булат.

Ухвалили: Обрати головою Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки строком на 4 роки академіка НАН України, д.ф.-м.н. Богданова Вячеслава Леонідовича.

8. Слухали: Про обрання заступників голови Національного комітету.

Виступили: В.Л. Богданов, В.Т. Грінченко, Я.Я. Руцицький.

Ухвалили: Обрати строком на 4 роки заступниками голови Національного комітету:

- члена-кореспондента НАН України, д.т.н. Бобиря Миколу Івановича;
- академіка НАН України, д.т.н. Булата Анатолія Федоровича;
- члена-кореспондента НАН України, д.ф.-м.н. Жука Ярослава Олександровича;
- академіка НАН України, д.ф.-м.н. Кушніра Романа Михайловича;
- академіка НАН України, д.т.н. Назаренка Володимира Михайловича.

9. Слухали: Про обрання вченого секретаря Національного комітету.

Виступили: В.Л. Богданов, Я.Я. Рушицький, В.М. Назаренко.

Ухвалили: Обрати строком на 4 роки вченим секретарем Національного комітету д.ф.-м.н. Селіванова Михайла Федоровича.

10. Слухали: Про обрання нового складу Президії Національного комітету.

Виступили: В.Л. Богданов, Я.Я. Рушицький, Г.Т. Сулим.

Ухвалили: Обрати строком на 4 роки Президію Національного комітету у такому складі:

Богданов Вячеслав Леонідович – голова Національного комітету;
Бобир Микола Іванович – заступник голови Національного комітету;
Булат Анатолій Федорович – заступник голови Національного комітету;
Жук Ярослав Олександрович – заступник голови Національного комітету;
Кушнір Роман Михайлович – заступник голови Національного комітету;
Назаренко Володимир Михайлович – заступник голови Національного комітету;

Селіванов Михайло Федорович – вчений секретар Національного комітету;
Воропаєв Геннадій Олександрович – член Президії Національного комітету;
Гузь Олександр Миколайович – член Президії Національного комітету;
Лобанов Леонід Михайлович – член Президії Національного комітету;
Назарчук Зіновій Теодорович – член Президії Національного комітету;
Пилипенко Олег Вікторович – член Президії Національного комітету;
Рушицький Ярема Ярославович – член Президії Національного комітету;
Тимоха Олександр Миколайович – член Президії Національного комітету;
Харченко Валерій Володимирович – член Президії Національного комітету;
Хіміч Олександр Миколайович – член Президії Національного комітету.

11. Слухали:

1. Про інформування Міжнародного союзу з теоретичної і прикладної механіки (IUTAM) про обрання нового голови Національного комітету та нового складу Президії Національного комітету.
2. Про активізацію роботи Національного комітету.

Виступили: В.Л. Богданов, А.Ф. Булат, В.Т. Грінченко, Р.М. Кушнір, В.М. Назаренко, Я.Я. Рушицький, Г.Т. Сулим.

Ухвалили:

1. Доручити голові Національного комітету В.Л. Богданову затвердити розподіл повноважень між заступниками голови Національного комітету, вченим секретарем Національного комітету та іншими членами Президії Національного комітету.

2. Доручити вченому секретареві Національного комітету М.Ф. Селіванову:

- надіслати до Міжнародного союзу з теоретичної і прикладної механіки (IUTAM) та до Президії НАН України інформацію про обрання нового голови Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки та нового складу Президії Національного комітету;

- подати на затвердження Президії Національного комітету план роботи Національного комітету на 2023-2027 роки та внести його на затвердження Президії Національного комітету.

3. Вважати доцільним входження Національного комітету до складу організаторів Міжнародної наукової конференції «Сучасні проблеми механіки», яка відбудеться 14-16 листопада ц.р. у м. Києві і буде присвячена 145-річчю від дня народження всесвітньо відомого вченого-механіка, одного із засновників НАН України, директора-організатора Інституту механіки Степана Прокоповича Тимошенка, та рекомендувати членам Національного комітету взяти активну участь у роботі цієї конференції.

Головуючий на засіданні
Загальних зборів

Я.Я. Рушицький